

MALMÖ STADS

Budget 2023

Bild: Apelöga

INNEHÅLL

FÖRORD	<u>3</u>
STYRNING OCH LEDNING	<u>4</u>
VISION	<u>7</u>
GRUNDUPPDRAGET	<u>8</u>
UTBILDNING OCH ARBETE	<u>10</u>
STADSUTVECKLING OCH KLIMAT	<u>12</u>
TRYGGHET OCH DELAKTIGHET	<u>15</u>
EN GOD ORGANISATION	<u>18</u>
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING I MALMÖ STAD	<u>19</u>
PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR, RAMAR OCH EKONOMISK ANALYS	<u>25</u>
FINANSIELLA RAPPORTER	<u>33</u>

FÖRORD

Världsekonomin är i gungning. Krig i Europa, energikris, rusande inflation och stigande räntor pressar Malmöbors ekonomi, företags möjligheter att utvecklas och kommunens verksamheter. Klimat- och miljökrisen förvärras och åtgärder för att vända utvecklingen är otillräckliga. Klyftor och segregation håller människor tillbaka och skapar grogrund för misstro. Allt detta och mycket mer ska vi de kommande åren ta oss an tillsammans med Malmöbor, föreningar, näringsliv och andra organisationer. Malmö framtid ska byggas på sammanhållning och vi har goda möjligheter att fortsätta utveckla staden i en positiv riktning, trots stora utmaningar.

Malmö är långt ifrån en genomsnittsstad. Vi är en ung och internationell storstad, belägen i en expansiv del av norra Europa med ett rikt kultur-, fritids- och näringsliv. Flera år av positiva ekonomiska resultat har inneburit att Malmö stad har kunnat samla i ladorna för att hantera tuffa ekonomiska tider på ett klokt sätt. Den tiden är nu här. Nödvändigt uttag av medel ur den så kallade resultatutjämningsreserven görs under 2023 för att så långt som möjligt freda kommunens verksamheter. Det kommer ändå inte att räcka hela vägen, kommunerna behöver kompenseras från nationell nivå för att hantera dessa omvärldsfaktorer och värna välfärden.

Vår prioritering är tydlig. Klimatomställningen, välfärden och jobben ska värnas. Energibesparingar, minskad administration och samutnyttjande av bland annat lokaler ska gå före besparingar på personal som jobbar nära Malmöborna.

Malmö ska utvecklas långsiktigt hållbart. Malmö ska gå före i klimat- och miljöarbetet genom minskade klimatutsläpp, klimatanpassningsåtgärder och satsningar som säkrar den biologiska mångfalden. Segregationen ska minska och Malmö bli en mer jämlik stad så att alla ges möjligheter att leva goda liv. Välfärden ska finnas där för alla som behöver den. Fler unga i Malmö ska klara skolan och gå ut gymnasiet. Fler Malmöbor ska komma i arbete och få en egen inkomst. Stadsutvecklingen ska bidra till en sammanhållen och trygg stad. Rasism, andra former av diskriminering samt mäns våld mot kvinnor är helt oacceptabelt och ska bekämpas.

Vid slutet av detta årtionde kommer pågående infrastrukturinvesteringar att ha knutit Malmö närmare övriga Europa. Med tre timmars tågtid till Hamburg kommer Malmö redan gynnsamma position och attraktionskraft att stärkas ytterligare. Människor, företag och investeringar kommer att söka sig hit. Vi lägger en budget som ska ta oss genom krisen och förbereda Malmö för en positiv och hållbar utveckling.

Katrin Stjernfeldt Jammeh
Socialdemokraterna

Stefana Hoti
Miljöpartiet

Roko Kursar
Liberalerna

GLOBALA MÅLEN

för hållbar utveckling

1 INGEN
FATTIGDOM

2 INGEN
HUNGER

3 GOD HÄLSA OCH
VÄLBEFINNANDE

4 GOD
UTBILDNING

5 JÄMSTÄLLDHET

6 RENT VATTEN OCH
SANITET FÖR ALLA

7 HÅLLBAR ENERGI
FÖR ALLA

8 ANSTÄNDIGA
ARBETSVILLKOR
OCH EKONOMISK
TILLVÄXT

9 HÅLLBAR INDUSTRI,
INNOVATIONER OCH
INFRASTRUKTUR

10 MINSKAD
OJÄMLIKHET

11 HÅLLBARA STÄDER
OCH SAMHÄLLEN

12 HÅLLBAR
KONSUMTION OCH
PRODUKTION

13 BEKÄMPA KLIMAT-
FÖRÄNDRINGARNA

14 HAV OCH MARINA
RESURSER

15 EKOSYSTEM OCH
BIOLOGISK MÅNGFALD

16 FREDLIGA OCH INKLU-
DERANDE SAMHÄLLEN

17 GENOMFÖRANDE OCH
PARTNERSKAP

GEMENSAMMA MÅL FÖR MANDATPERIODEN

STYRNING OCH LEDNING I MALMÖ STAD

Enligt kommunallagen utgår styrningen i en kommun från kommunfullmäktige som beslutar i ärenden av principiell karaktär såsom mål och riktlinjer för verksamheten samt kommunens organisation. I Malmö fördelar kommunfullmäktige ansvaret för genomförandet av det kommunala uppdraget till nämnderna genom reglementen och till bolagen främst genom bolagsordningar och ägardirektiv. Kommunens uppdrag regleras i stor utsträckning via lagstiftning och nationella riktlinjer. Malmö stad har en styrmodell med ett långtgående decentraliserat ansvar. Utöver reglementen och ägardirektiv styr kommunfullmäktige utifrån den långsiktiga visionen, kommunfullmäktigemål, särskilda uppdrag och ekonomiska ramar.

Budgeten är det övergripande och överordnade styrdokumentet för stadens nämnder och helägda bolag under året. Den innehåller den politiska visionen, en kortfattad beskrivning av kommunens grunduppdrag, kommunfullmäktiges mål för mandatperioden, särskilda uppdrag för året och ekonomiska ramar. Den innehåller också riktlinjer som syftar till att uppnå god ekonomisk hushållning. Budgeten är bindande både vad avser ekonomiska ramar, kommunfullmäkti-

ges mål och uppdrag för verksamheten. Övriga kommunala styrdokument som planer, program, policies och liknande är underordnade budgeten.

Genom Agenda 2030 skapas en gemensam riktning för Malmös väg framåt. Analyser av Malmös utveckling utifrån de 17 globala målen var en viktig utgångspunkt för att definiera kommunfullmäktigemål för mandatperioden. Kommunfullmäktiges mål i budgeten ska bidra till en effektiv styrning och god ekonomisk hushållning. Målen är långsiktiga och gäller för innevarande mandatperiod, men ska uppnås så fort som möjligt. De anger ett fåtal utvecklingsområden för hela staden där nämnder och styrelser behöver kraftsamla för att åstadkomma en tydlig förflyttning. Tvärsektoriella frågor utgör inte egna kommunfullmäktigemål utan integreras i uppföljningen inom samtliga målområden.

För att hålla kommunstyrelse och kommunfullmäktige informerade om utvecklingen i Malmö stad, genomförs återkommande kommunikation gemensam uppföljning under året av mål, verksamhet och ekonomi. Uppföljningen utgör också underlag för eventuella beslut om korrigerande åtgärder samt underlag för den fortsatta planeringen.

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

UTBILDNING OCH ARBETE, KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

Malmö stad ska verka för att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning inom 4 år.

Nämnder som berörs: FSKN, GRN, GVN, ASN

Malmö stad ska verka för att en större andel ungdomar ska arbeta eller studera.

Nämnder som berörs: GVN, ASN, FSN

Malmö stad ska verka för att öka andelen Malmöbor som är självförsörjande.

Nämnder som berörs: ASN, GVN, SN, KS

STADSUTVECKLING OCH KLIMAT, KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

Malmö stad ska verka för att staden stärker sin position som regional tillväxtmotor.

Nämnder och bolag som berörs: KS, FRN, KN, SBN, TN, Malmö Live, Malmö stadsteater, MINC

Malmö ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser.

Nämnder och bolag som berörs: Samtliga

Malmö stad ska genom planeringen av staden verka för minskad segregation.

Nämnder och bolag som berörs: KS, SBN, TN, KN, FRN, MKB, GRN

Malmö stad ska verka för att minska hemlösheten.

Nämnder och bolag som berörs: ASN, TN, SBN, MKB, Boplat Syd

TRYGGHET OCH DELAKTIGHET, KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

Malmö stad ska verka för att öka tryggheten bland malmöborna och för att brottsligheten ska minska.

Nämnder och bolag som berörs: KS, ASN, Parkeringsövervakning i Malmö, MN, SBN, TN, SN

Malmö stad ska verka för att öka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer i barns och ungas olika livsmiljöer.

Nämnder som berörs: FSKN, GRN, GVN, ASN, KN, FRN

Malmö stad ska verka för en god etablering för nyanlända, stärka delaktigheten och den sociala sammanhållningen med ett särskilt fokus på svenska språket.

Nämnder som berörs: FRN, GRN, GVN, FSKN, KN, ASN

EN GOD ORGANISATION, KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL:

Malmö stad ska vara en attraktiv arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar.

Nämnder och bolag som berörs: Samtliga

Malmö stad ska säkerställa en god kompetensförsörjning

Nämnder och bolag som berörs: Samtliga

Fler malmöbor, besökare och samhällsaktörer ska uppleva att malmö stad levererar en god och likvärdig service genom hög tillgänglighet, professionellt bemötande, rätt kompetens samt genom att ligga i framkant i den digitala utvecklingen

Nämnder och bolag som berörs: Samtliga

VISION FÖR MALMÖ

Malmö är en stad med vilja, mod och mänsklig värme. En öppen, välkomnande och trygg stad.

Här är det lätt att känna sig hemma.

I Malmö har alla ett gott liv. Jämlika livsvillkor och en säker grundtrygghet frigör handlingskraft, kreativitet och engagemang. Malmö utmanar fördomar och står upp för demokratiska principer. I Malmö vet alla att de behövs.

Malmö är världen, världen är här. Olikheter, livserfarenheter och talanger gör oss till en smart stad i hjärtat av Europa, världens kunskap finns här. Malmö driver utveckling i och tillsammans med omvärlden. Malmö inspirerar och utmanar. Det går snabbt att etablera sig och finna sitt sammanhang. Allt fler vill vara en del av Malmö.

I Malmö är det nära. Malmö river barriärer och Malmö håller ihop. I den öppna staden möts människor. Bland hus, gator och torg är vattnet alltid nära och grönskan tätt intill. Vi rör oss enkelt mellan stränder och stadskvarter, glas, tegel och betong, klättrande växtlighet och väldiga träd, odlingar och det ätbara. Hela Malmö tillhör alla.

Malmö vill. I Malmö vill vi förstå varandra. Här finns gemenskap och solidaritet, människor är snälla här. Det är en kraft att räkna med. Malmö är en viljestark och kaxig stad, en driftig stad som tar tillvara alla resurser. Vi gör det med respekt, ansvar och stor uppfinningsrikedom.

Malmö lyssnar, lär och gör. Malmö är en modig stad som lär av sina misstag och vågar erkänna sina brister. Tillsammans bygger vi vidare på erfarenheter, förändrar och förverkligar. Vi ger plats åt det nya och tar vara på det oprövade. Här finns en alldeles särskild samarbetsvilja.

Malmö är en stad i rörelse. En vaken stad, med förmåga att reflektera och utvecklas, redo att möta och driva förändring. Här pågår lärandet överallt och hela tiden, här finns plats för nyfikenhet, lekfullhet och initiativ. I Malmö finns utrymme att stärkas, växa och växa upp.

Framtiden börjar här.

GRUNDUPPDRAGET

KOMMUNSTYRELSENS ROLL

Malmö som stad har flera stora nämndsövergripande utmaningar och prioriteringar som den kommunala organisationen behöver arbeta samlat med.

Kommunstyrelsen och dess förvaltning har ett särskilt ansvar för att stödja nämndernas och förvaltningarnas arbete i ett helhetsperspektiv. Detta inbegriper även arbetet med barnrätt, jämställdhet och antidiskriminering, där Malmö stad har höga ambitioner. Dessa perspektiv ska beaktas i alla stadens politiska beslut och genomsyra all kommunal verksamhet. Kommunstyrelsen ansvarar också för stadens arbete med frågor relaterade till näringsliv, tillväxt och företagande samt externa samarbeten regionalt, nationellt och internationellt.

TEKNIK, STADSUTVECKLING OCH MILJÖ

I teknikområdet ingår servicenämnden, miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden och flera av Malmö stads bolag. Inom området ansvarar för en verksamhet som både vänder sig in mot den kommunala organisationen och till Malmöborna.

Genom att internt i Malmö stad samordna och effektivisera kommunal service och kommunala tjänster, som Malmöborna behöver, underlättas arbetet för stadens nämnder och bolag. Den kommunala organisationen erbjuder en rad kommungemensamma tjänster som IT-service, HR-service och drift av kontaktcenter. Stöd lämnas också till organisationen i omställningen till en förnybar energianvändning samt till det långsiktiga och strategiska miljöarbetet. Inom detta område finns också försörjning och förvaltning av lokaler där den kommunala verksamheten för Malmöborna bedrivs.

Bland den verksamhet som riktas utåt till Malmöborna kan nämnas trafik och infrastruktur, avfallsfrågor, ansvaret för myndighetsutövning och administration av färd- och riksfärdtjänst, förvaltning av kommunens mark samt markexploatering, bostadsförsörjning, förvaltningen av bostäder till personer som kommunen har ett särskilt ansvar för, att svara för den fysiska planeringen av staden, ansvara för grundläggande kartverk för kommunen, kommunal miljöplanering för energisektorn, det långsiktiga strategiska miljöarbetet och konsumentvägledning.

Inom teknikområdet finns också ett ansvar för de åtaganden som kommunen har enligt lagstiftningen. Det handlar då bland annat om att bedriva tillsyn och kontroll inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt inom livsmedels- och foderområdet. Vidare sker tillsyn och övervakning av efterlevnaden av lagstiftningen kring plan- och byggväsendet samt tillsyn inom miljövärden.

LIVSLÅNGT LÄRANDE

I området för livslångt lärande ingår gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, grundskolenämnden, förskolenämnden, kulturnämnden och fritidsnämnden och flera av Malmö stads bolag. Inom området finns ansvaret för att stödja barn, ungdomars och vuxnas utveckling socialt, emotionellt och kunskapsmässigt. Perspektivet är Malmöbornas livslånga lärande.

Inom området livslångt lärande erbjuds de unga Malmöborna pedagogisk omsorg genom till exempel förskola, öppna förskolor och familjecentraler, vilket är det första steget in i skolsystemet. Förskoleverksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Den obligatoriska förskoleklassen ska fungera som en brygga mellan förskolan och grundskolan. Inom verksamheten i grundskolan finns även grundsärskola och fritidshem. Alla skolformer ska ge eleverna förutsättningar att utveckla kunskaper och värden samt utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa. Skolan ska utformas så att den bidrar till elevens personliga utveckling samt förbereder hen till aktiva livsval och ger en grund för fortsatt utbildning. Utbildningen ska också främja allsidiga kontakter och social gemenskap samt en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Fritidshemmet ska komplettera utbildningen inom skolformerna och erbjuda en meningsfull fritid och rekreation.

Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ger eleven en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier. Genom undervisningens utformning ska den främja social gemenskap och utveckla elevens förmåga att självständigt och tillsammans med andra tillägna sig, fördjupa och tillämpa kunskaper. Genom vuxen- och yrkesutbildningen får vuxna möjligheter att stödjas och stimuleras i sitt lärande, utveckla kunskaper och kompetens för att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet. I detta ingår inte minst utbildning inom sfi (svenska för invandrare). Vuxna med funktionsvariationer ges möjlighet till en anpassad studiegång utifrån sina behov.

Inom området finns också kommunens ansvar gentemot enskilda huvudmän. Det handlar då om sådant som att besluta om godkännande av fristående förskoleenheter, handlägga ärenden om bidrag till enskilda skolhuvudmän inom grundskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola samt ha tillsyn över fristående förskoleenheter.

Området för livslångt lärande innehåller även ansvaret för den kommunala kultur- och fritidsverksamheten. En rad verksamheter bedrivs som konsthallsverksamhet, kulturskola, museer, bibliotek, stadsarkiv, fritidsgårdar, olika mötesplatser för Malmöborna, barnkulturaktiviteter samt idrotts-, bad- och fritidsanläggningar. Vidare sker samverkan med Malmö Live och Malmö stadsteater. Medel fördelas också till det samlade kulturområdet, folkbildning, föreningar samt via kulturstipendier.

ARBETE OCH SOCIALT FÖREBYGGANDE

I området för sociala frågor finns arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och flera av Malmö stads bolag.

Nämnderna ska tillhandahålla människor det stöd och den hjälp som riksdagen och kommunfullmäktige har beslutat om. Insatserna ska, med respekt för Malmöbornas självbestämmanderätt och integritet, syfta till att stärka individen för att denne i så stor utsträckning som möjligt ska kunna leva ett självständigt liv som aktiv samhällsmedborgare. Socialnämndernas verksamhet riktar sig till barn och vuxna som bor eller vistas i kommunen och har särskilda behov av stöd och hjälp som inte kan tillgodoses på annat sätt än genom att ansöka om hjälp från nämnderna. Här ges stöd till personer vars behov är kopplade till ålder, funktionsnedsättning eller sjukdom. Inom området bedrivs en uppsökande verksamhet, exempelvis när det gäller barn och unga i riskzon och ofrivillig ensamhet bland äldre. Här handläggs, beslutas och verkställs beslut om bistånd i huvudsak enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt föräldrabalken.

Inom området för sociala frågor finns också utförandet och uppföljningen av Malmö stads arbetsmarknadsinsatser samt hanteringen av överenskommelser mellan stat och kommun inom området.

INRIKTNING UTBILDNING OCH ARBETE 2023:

Ett eget arbete och inkomst ger ekonomisk frihet, ett socialt sammanhang och förutsättningar för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Därför ska Malmö stad, i samverkan med statliga myndigheter samt Malmös näringsliv och civilsamhälle, bedriva en aktiv arbetsmarknadspolitik där höga förväntningar på den som är arbetslös matchas av höga ambitioner från kommunen vad gäller utbildning och andra insatser utifrån den enskildes behov. Fler Malmöbor behöver kunna försörja sig själva och sin familj.

I Malmö ska utbildningsverksamheterna - från förskola till vuxenutbildning - präglas av hög kvalitet, trygghet och likvärdighet. Ingen ska lämnas efter eller hållas tillbaka. Alla ska ha rätt till stöd och stimulans för att kunna nå så långt som möjligt.

EN BRA START I LIVET

Kunskapsresultaten i Malmös grundskolor har stärkts under en lång tid. En allt högre andel av eleverna blir behöriga till gymnasiet och fler tar gymnasieexamen. Trots detta är det fortfarande alldeles för många elever som inte når hela vägen genom skolsystemet. Resultatskillnaderna mellan Malmös skolor är stora och speglar i sin tur barns ojämlika uppväxtvillkor och socioekonomiska förutsättningar i staden. Det sambandet måste brytas.

Malmö stad ska fortsätta att sträva efter minskad skolsegregation med de medel som står kommunen till buds. Förskolan, grundskolan och gymnasieskolan ska ges förutsättningar att bedriva en likvärdig verksamhet i hela Malmö. Det betyder att resurser fördelas kompensatoriskt, så att de förskolor och skolor där behoven är störst också får mest. Möjligheter att göra informerade val av skola är viktigt för att alla barn och elever ska ha samma förutsättningar. Insatser för att få fler att göra ett aktivt val kommer att intensifieras i områden där deltagandet i skolvalet är lågt. Nya högstadieskolor ska byggas på platser där elever från olika delar av staden kan mötas.

Målsättningen är en fortsatt ökning av antalet barn som går ut grundskolan med godkända betyg. Särskilt fokus behövs inom svenska och matematikundervisning för att fler ska nå gymnasiebehörighet. För en skola som utmanar och stöttar behövs fler behöriga lärare och studiero.

Alltför många barn i Malmö går inte i förskolan. Det gäller inte minst de barn som behöver den mest för sin språkutveckling. Under mandatperioden ska Malmö stad öppna fler familjecentraler med öppna förskolor och utveckla den uppsökande verksamheten ytterligare.

Efter många år av ökade barnkullar med en snabb förskoleutbyggnad minskar nu antalet barn i förskoleålder. Malmö stad ska ta tillvara de möjligheter detta skapar för att arbeta med kvaliteten i verksamheten. Målsättningen är att på sikt minska barngrupperna, öka personaltätheten och öka andelen utbildad personal.

Utvecklingen av elevhälsan ska fortsätta och samverkan mellan skolformerna och stadens övriga förvaltningar kring elever i behov av stöd och hjälp fördjupas. Dessa elever ska möta personal med relevant kompetens vare sig undervisningen sker i elevens ordinarie klass eller i mindre grupp. Stöd och åtgärder ska sättas in tidigt för att minska behovet av insatser senare under elevens skolgång. Samarbetet mellan skola och socialtjänst fortsätter att utvecklas.

En viktig kompensatorisk insats handlar om att stärka skolorna i det sociala och relationella arbetet. Därför ska den framgångsrika modellen med *Allaktivitetsbus* fortsätta spridas till fler skolor framöver.

Studie- och yrkesvägledningen i grund- och gymnasieskolan ska stärkas i syfte att öka elevernas valkompetens och förbättra deras möjligheter att ta en gymnasieexamen och etablera sig på arbetsmarknaden. Särskilt fokus ska läggas vid att synliggöra yrkesutbildningens möjligheter.

FLER MALMÖBOR I ARBETE

Malmö arbetsmarknad har återhämtat sig väl efter pandemin. Såväl arbetslösheten som antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har sjunkit snabbt och är lägre än på mycket länge. Samtidigt är det fortfarande alldeles för många Malmöbor som inte har ett jobb som gör att de kan försörja sig själva och sin familj. Många står långt ifrån arbetsmarknaden. Därför ska Malmö stad både hålla i och vidareutveckla de arbetsmarknads- och utbildningsinsatser som finns idag, och utveckla nya i dialog och samverkan med Arbetsförmedlingen, stadens företag och civilsamhället. Malmöbor som ansöker om försörjningsstöd på grund av arbetslöshet ska inom två veckor ha en individuell planering som tar dem mot jobb eller utbildning.

Arbetslösheten måste angripas samtidigt från två håll. Dels ska Malmö stad bedriva en fortsatt aktiv näringspolitik för att locka företag att etablera sig och expandera i Malmö, så att utbudet av olika arbetstillfällen växer. Dels ska Malmöborna rustas för att ta de många nya jobb som växer fram.

Utbildning är nyckeln till arbetsmarknaden och resan dit börjar redan i grundskolan. Det utvecklingsarbete som inletts, där kommunens sommarpraktik för ungdomar tydligare knyts samman med både studie- och yrkesvägledningen och kommunens egen kompetensförsörjning, ska fortsätta.

Malmö stad ska utveckla nya utbildningar mot bristyrken i samarbete med stadens företag i berörda branscher. Det kan handla om såväl jobbspår som yrkes-sfi, yrkespaket samt reguljär yrkesvuxutbildning. För den som behöver ska stärkta kunskaper i svenska alltid vara en del av utbildningen.

Malmö stads framgångsrika satsning på arbetsmarknadsanställningar i de kommunala verksamheterna fortsätter under året. Anställningarnas innehåll och form ska kontinuerligt utvecklas och kombineras med andra insatser utifrån den enskildes behov. I arbetet ska kompetensförsörjningen i kommunens egna verksamheter särskilt beaktas. Arbetsmarknads- och socialnämnden inför under året en riktad arbetsmarknadsanställning till unga Malmöbor som står långt från arbetsmarknaden. Den kan även riktas till Malmöbor med funktionsvariation.

Det finns en stor outnyttjad potential i en djupare arbetsmarknadsintegration över Öresund. Inte minst är efterfrågan på arbetskraft stor i Köpenhamn med omnejd. Malmö stad ska vara en aktiv och pådrivande part i arbetet med att matcha arbetslösa Malmöbor även mot dessa arbetstillfällen.

INRIKTNING STADSUTVECKLING OCH KLIMAT 2023:

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. Det är en utmaning som inte känner gränser och som kräver att alla samhällssektorer och individer - på lokal, regional, nationell och internationell nivå - tar ansvar för att reducera sina klimatpåverkande utsläpp. Utgångspunkten för det lokala arbetet i Malmö är Parisavtalet med målet om att den globala uppvärmningen i världen hålls under 1,5 grader, samt FN:s globala hållbarhetsmål *Agenda 2030*. En grön och rättvis klimatomställning ska genomsyra arbetet.

Malmö är Sveriges snabbast växande storstad och södra Sveriges tillväxtmotor. Närheten till kontinenten tillsammans med ett framsynt miljö- och klimatarbete, samt en ung och internationell befolkning gör att Malmö även fortsättningsvis kommer att vara en attraktiv plats för företag och människor att söka sig till. Men jobben som skapas måste också komma fler Malmöbor till del. Tillväxten behöver vara hållbar och riktas mot en grön omställning för att klara klimathotet. Fler Malmöbor behöver få en egen bostad och segregationen behöver brytas.

ETT HÅLLBART MALMÖ SOM STÄLLER OM

Malmö ska vara en föregångare på hållbarhetsområdet, i Sverige och internationellt. EU-kommissionen har pekat ut Malmö till att bli en av EU:s 100 klimatneutrala städer till 2030. Tillsammans med näringslivet, föreningslivet, Malmöborna samt andra städer - i Sverige och inom EU - ska Malmö visa vägen i klimatomställningen och klimatanpassningen. Genom fortsatt samarbete med byggaktörer inom ramen för *LFM30*, samt med näringsliv och civilsamhälle inom *Klimatkontrakt Malmö* tas fortsatta steg för att minska Malmös klimatpåverkan. För att stärka arbetet med att få ner Malmös andel av växthusgasutsläppen utreds under året hur en koldioxidbudget kan inarbetas i Malmö stads kommande budgetstruktur.

Rysslands energikrigsföring mot Europa har tydliggjort hur central energifrågan är för klimatomställningen och väl fungerande välfärdssamhällen. År 2030 ska Malmö försörjas till 100 procent av återvunnen och förnybar energi, i enlighet med Malmö stads Miljöprogram och Energistrategi. Malmö stad ska arbeta för att säkra en tillräcklig, prisvärd och hållbar elförsörjning, men också för att stärka rådigheten över energiförsörjningen i Malmö. Det innebär nationellt påverkansarbete för ökad elproduktion och överföring av el, samt fortsatta steg för att via vindkraft och solkraft öka den förnybara elproduktionen i Malmö.

Tillsammans med intresserade kommuner och andra aktörer undersöks förutsättningarna för att starta ett energibolag som kan öka den återvunna och förnybara energiproduktionen i regionen. Arbetet med solcellsnorm på kommunens fastigheter fortsätter. Med utgångspunkt i genomförd potentialstudie kring solelsproduktion i kommunen undersöks möjligheten att öka takten i solcellsutbyggnaden. Sysav fortsätter det pågående arbetet med att utveckla så kallad koldioxidinfångning eller CCS (geologisk lagring av koldioxid). Det påbörjade arbetet för energibesparingar samt energieffektiviseringar i kommunens verksamhet fortsätter.

För att klara högt ställda klimatmål krävs en omställning av transportsektorn. Arbetet med att revidera Malmös trafik- och mobilitetsplan fortsätter med syftet att nå minskade klimatutsläpp genom att göra det mer attraktivt för fler Malmöbor att välja gång, cykel eller åka kollektivt.

Storstadspaketet är den största infrastrukturinvesteringen i Malmö sedan citytunneln och pågår fram till år 2035 genom satsning på elbussar, Malmöexpresslinjer, fler cykelvägar samt bostadsbyggande i kollektivtrafknära lägen. Under 2023 pågår bland annat arbete längs med stråket för Malmöexpressens linje fyra mellan Kalkbrottet och Segevång. Utbyggnaden av Malmös första supercykelstråk mellan Limhamn och Segevång fortsätter, liksom det pågående arbetet kring framtida och identifierade stråk.

I takt med att Malmö växer ställs stora krav på yteffektiva, tidseffektiva och tillgängliga transporter. Nya steg tas i arbetet med att etablera så kallade mobilitetshubbar runt om i Malmö där Malmöbor och besökare lätt kan kombinera olika transportslag genom delade mobilitetstjänster - såsom elcyklar, elsparkcyklar eller elbilar - för att ta sig runt i staden.

Naturen med den biologiska mångfalden i de blå och gröna miljöerna är central för människan och för ekosystemens överlevnad. Ett grönare Malmö utvecklas genom fortsatt arbete med stadens grönytor och parker, i kvarter, på torg och genom planteringen av fler träd. Stadsutvecklingen med dessa kvaliteter fortgår under året på exempelvis Möllevången och Davidshall. Öresunds djur- och växtliv värnas genom medvetet arbete.

Livsmedelskonsumtionen står för 26 procent av hushållens konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp. Malmö stad ska verka för att minska matens påverkan på klimat och miljö, samt det ekonomiska slöseriet med matsvinn. Det sker genom ett arbete för att främja ekologiskt och närodlad mat, samt genom att motverka matsvinn i samverkan med näringsidkare och civilsamhället.

FLER BOSTÄDER I EN BLANDAD OCH HÅLLBAR STAD

Runt om i världen tampas snabbväxande städer med gemensamma utmaningar och möjligheter: å ena sidan är städer kreativa platser för entreprenörskap, tillväxt, kunskap och kultur med potential till hållbart samutnyttjande av resurser. Å andra sidan är de också arenor för sociala- och ekonomiska klyftor som genererar stora växthusgasutsläpp. Malmö stadsutveckling ska aktivt motverka segregation, bidra till en nödvändig klimatomställning och bygga en blandad stad.

Malmö ska planeras långsiktigt hållbart. En stad med plats för dagens och morgondagens Malmöbor och besökare, samt för naturen. Där bostäder, olika typer av arbetsplatser, mötesplatser, platser för kultur, fritid, rekreation och naturområden samsas. 2023 fattas beslut om en reviderad Översiktsplan som utgör ett ramverk för Malmö framtida utveckling.

Malmö utgör ett internationellt föredöme när det kommer till hållbar stadsutveckling. De senaste åren har detta skett genom utvecklingen av Västra hamnen, Hyllie och Sege park. De kommande decennierna kommer Nyhamnen, som en hållbar stadsdel, att öka stadens attraktionskraft och förändra Malmö stadsbild. Under året fortsätter arbetet med att planera och utveckla Stadionområdet som ett regionalt nav för idrott, utbildning och hälsa. Samtidigt är det omvandlingen av den befintligt byggda staden som kommer att ge verkligt avtryck i Malmö fortsatta hållbarhetsresa. Genom arbetet i exempelvis Amiralstaden, Östervärn och Holma kommer nya bostäder, arbetsplatser, samhällsservice och grönska att bidra till att bryta fysiska barriärer och bygga en mer blandad och hållbar stad. Innovation, inkludering och höga ambitioner präglar arbetet.

När Malmö växer kommer staden att växa på höjden med högre och tätare bebyggelse i kollektivtrafiknära lägen för att så långt det är möjligt undvika att bygga på stadens högkvalitativa jordbruksmark.

Klimatförändringar gör att samhällen och städer världen över behöver förbereda sig för en framtid med högre vattennivåer och ökade skyfall. Arbetet med att skyfallsäkra Malmö genom lösningar såsom öppen dagvattenhantering och gröna tak ska fortsätta utvecklas. Som kuststad är Malmö särskilt utsatt för höga vattennivåer. Malmö stad arbetar med att stärka stadens resiliens och kustskydd, men staten behöver stärka sitt engagemang och åtagande för att stötta kustnära kommuner som Malmö.

Malmö ska fortsätta utvecklas till en blandad stad. En stad som erbjuder en variation av bostäder och upplåtelseformer och som möjliggör för människor att bo kvar i bostadsområdet när livet förändras. I en blandad stad behövs såväl flerfamiljshus som enfamiljshus som passar in i den allt tätare staden. Erfarenheterna från markanvisningen *Mallbo* i Hyllie tas vidare med syftet att utveckla och sprida *Mallbo* för att därmed skapa förutsättningar för fler klimatsmarta och prisvärda bostäder som Malmöbor har råd med.

Tillsammans med fastighetsägare och relevanta bostadsaktörer förs dialog om hur segregationen kan brytas och fler Malmöbor komma in på bostadsmarknaden.

De senaste åren har Malmö stads gemensamma arbete för att minska hemlösheten gett resultat. Ekonomiskt kärvare tider med stora kostnadsökningar riskerar att påverka Malmöbor som redan har det tufft på bostadsmarknaden. Därför prioriteras arbetet med att motverka och förebygga hemlöshet i kommu-

nen. Tillsammans med civilsamhället ska Malmö stad jobba med initiativet *Barns bostad först* för att stötta strukturellt hemlösa barnfamiljers väg till en egen bostad. Under året tas inte vinst ut från det kommunala bostadsbolaget MKB.

FLER JOBB I ETT VÄXANDE MALMÖ

Malmö är en attraktiv stad för både människor och företag. En global stad med hög internationell tillgänglighet som utgör en länk mellan Skandinavien och norra Europa. År 2029 väntas Fehmarn Bält-tunneln mellan Danmark och Tyskland invigas. Därmed stärks Malmös gynnsamma geografiska position ytterligare.

Tillsammans med kommuner och regioner i Greater Copenhagen ska Malmö stad arbeta för att stärka arbetsmarknadsintegrationen, locka talanger och underlätta för fler att jobba, studera eller driva företag i hela Öresundsregionen.

Tillsammans med Köpenhamns kommun, samt andra kommuner och regioner i *Greater Copenhagen Committee* och *STRING*, verkar Malmö stad för en Öresundsmetro mellan Malmö och Köpenhamn. Trafikverket och danska Transportministeriet har i uppdrag att utreda nya förbindelser över Öresund, däribland en Öresundsmetro. Malmö stad ska vara behjälpliga i myndigheternas arbete. Arbetet med att ta fram en fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron med exempel på möjliga sträckningar och stationer inne i Malmö påbörjas.

Malmö har ett rikt, innovativt och mångfacetterat näringsliv. Malmös företag attraherar kompetens och investeringar till staden och bidrar med nya arbetstillfällen. I en tuff ekonomisk tid ska Malmö stad göra vad kommunen kan för att fortsätta stötta nyföretagande, arbeta för fler företagsetableringar som bidrar med jobb till Malmöborna och fler klimatsmarta investeringar.

Planeringen av nya verksamhetsområden och förtätning av befintliga fortsätter i syfte att skapa utrymme för fler välbehövliga arbetsplatser i Malmö.

Näringslivet blir alltmer internationaliserat. Det kräver ett aktivt arbete för att locka kapital och investeringar. Det pågående arbetet med att undersöka förutsättningarna för ett *Malmö Startup District* fortsätter, i syfte att långsiktigt stärka Malmös position som en startup-miljö samt locka investeringar, talanger och företagsetableringar till staden.

Tillväxtkommissionen för ett hållbart och inkluderande Malmö levererar under året sin slutrapport och ett arbete påbörjas för att analysera hur relevanta delar kan bidra till att Malmös fortsatta tillväxt kan bli mer hållbar och inkluderande.

Arbetet med att förbättra Malmös näringslivsklimat fortsätter genom ett utvecklingsarbete kopplat till kommunens myndighetsutövning gentemot näringslivet, samt branschspecifika råd för dialog med Malmös företag.

Näringslivet och inte minst handeln genomgår en strukturförändring med ändrade handelsmönster. Under året pågår ett arbete för att utveckla centrum och stadskärnan i samarbete med fastighetsägare och handelsaktörer.

BUDGETUPPDRAK

Kommunstyrelsens ges i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder, utreda hur en koldioxidbudget kan inarbetas i stadens övergripande styrmodell.

Tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med boende och näringsidkare undersöka hur storstadspaketet kan bidra till fler gröna mötesplatser för umgänge, kvartersparker, delad mobilitet och barns rörelse.

INRIKTNING TRYGGHET OCH DELAKTIGHET 2023:

Att människor känner trygghet i sin vardag - i hemmet, i bostadsområdet, på gator och torg samt på nätet - är en förutsättning för ett väl fungerande och demokratiskt samhälle. Malmö ska vara en trygg och säker stad att bo och vistas i, för såväl Malmöbor som besökare. En stad där det är lätt att finna ett sammanhang, oavsett vem du är och var du kommer ifrån. En stad som värnar öppenhet, jämlikhet och delaktighet. Och som alltid står upp mot krafter i samhället som vill splittra.

ETT TRYGGARE MALMÖ

De senaste åren har polisen, Malmö stad och andra myndigheter kraftsamlat för att trycka tillbaka brottsligheten och det grova våldet i Malmö. Även om skjutningarna och det grova våldet i Malmö har minskat över tid behöver arbetet mot organiserad brottslighet och gängkriminalitet fortsätta prioriteras. Detta sker exempelvis genom satsningen *Sluta skjut*, som Malmö stad driver med bland annat polisen, och via en framgångsrik avhopparverksamhet där individer får hjälp med att lämna kriminaliteten.

Ett framgångsrikt långsiktigt trygghetsarbete kräver dock åtgärder som också riktar in sig på att motverka nyrekryteringen till kriminalitet. Malmö stad fortsätter därför att prioritera arbetet med tidiga och förebyggande insatser, samt insatser för att fånga upp unga som befinner sig i riskzon. Likvärdiga uppväxtvillkor möjliggörs genom förebyggande arbete och tidiga sociala insatser såsom exempelvis genom projektet *Trygga barnet*.

Genom *Tryggare Malmö* arbetar Malmö stad, polisen och andra myndigheter med ett aktivt tillsynsarbete för att strypa kriminellas intäktskällor och stänga verksamheter med kopplingar till den svarta ekonomin och organiserad brottslighet. Stadens nämnder ska motverka fusk och brott mot kommunens välfärdsverksamheter. Med inspiration från Köpenhamns kommun görs ett särskilt utvecklingsarbete för att systematisk följa upp kommunens upphandlingar i syfte att motverka fusk och lönedumping.

Det förändrade omvärldsläget innebär ett ökat nationellt fokus på säkerhets- och beredsskapsfrågor, i vilken kommunerna är en viktig aktör. Uppbygganden av det civila försvaret kommer att vara en viktig uppgift under de närmaste åren. Malmö stad kommer att arbeta med att genomföra de uppdrag som staten lägger på kommunen och i dialog med andra kommuner lyfta fram det kommunala perspektivet i totalförsvarsplaneringen för en långsiktigt hållbar utveckling.

Narkotika leder till stora negativa hälsomässiga och sociala effekter, för enskilda individer och samhället i stort. Efterfrågan på narkotika försörjer också kriminella gäng som ofta slåss om narkotikamarknaden. Under året prioriteras ett utvecklingsarbete i kommunen för att stärka det drogförebyggande arbetet.

Samhället behöver ta krafttag för att motverka hedersförtryck och mäns våld mot kvinnor. Tillsammans med polisen och andra myndigheter ska Malmö stad arbeta för att förmå våldsverkare att upphöra med sitt beteende genom arbetet *Intimate Partner Violence Intervention (IPVI)*. Kommunen fortsätter att samarbeta med och stötta stadens kvinnojourer långsiktigt i syfte att skydda utsatta barn och kvinnor. Våldsutsatta kvinnor befinner sig ofta i en särskilt utsatt situation på bostadsmarknaden. Kommunen arbetar för att, efter individuell bedömning, stödja våldsutsatta kvinnor i Malmö att få ett långsiktigt boende.

I takt med att människor tillbringar alltmer av sin tid på nätet ökar problemen med digital otrygghet. Malmö stad arbetar med att, tillsammans med andra krafter i samhället, vidareutveckla arbetet med att skapa en trygg och säker digital stad samt motverka hat, hot och rasism på nätet.

En hel, ren och snygg stad upplevs också som en trygg stad. Skadegörelse och nedskräpning ska åtgärdas omgående för att inte leda till mer skadegörelse. Genom renhållningsarbete i hela staden, bättre belysning vid otrygga platser samt insatser för ökad trygghet i trafiken skapas en tryggare stad för alla. Malmö stad arbetar för att möjliggöra för fler kameror i trafiken och på brottsutsatta platser. Samarbete med fastighetsägare, näringslivet, civilsamhälle och Malmöborna är centralt i arbetet för att utveckla ett tryggare och trivsammare Malmö.

ÖKAD DELAKTIGHET DELAKTIGHET I ETT ÖPPET MALMÖ

Malmö ska vara en öppen stad som värnar demokrati och främjar jämlikhet. En jämställd stad som utmanar fördomar samt är öppen för förändring och samarbete. Här ska alla, oavsett storlek på plånboken, kunna ta del av kultur- och fritidsupplevelser. Här tar vi hand om varandra. I tider av ekonomisk oro är särskilt viktigt att välfärden finns där för människor som behöver den. När polariseringen i samhället tilltar ska Malmö fortsätta byggas på sammanhållning.

Segregationen i Malmö minskar i takt med att Malmöbor bor mer blandat i olika bostadsområden, fler får ett arbete och i takt med att skolresultaten i Malmö förbättras. Ändå är det tydligt att det råder stora skillnader - i levnadsvillkor, i hälsa och i känslan av att kunna påverka sin egen vardag - beroende på var i Malmö man bor.

Runt om i Malmö finns det goda pågående initiativ där Malmöbor, föreningar, myndigheter och näringsliv går samman för att motverka segregation och öka tryggheten i olika delar av staden, exempelvis genom *BID-samarbetet* och via *Framtidens bus* i Lindängen. Ytterligare steg behöver dock tas för att långsiktigt lyfta Malmö genom att fokusera på de bostadsområden där behoven är störst. Under året initieras ett långsiktigt områdeslyft i Malmö med målet att till år 2030 stärka delaktigheten, öka tryggheten och främja den lokala utvecklingen i socioekonomiskt svaga delar av Malmö. Arbetet ska bygga på lokala behov - av både social och fysisk karaktär - och utformas samt ske tillsammans med föreningsliv, näringsliv, fastighetsägare och boende i utvalda områden. Staden ska byggas jämlik utifrån ett socialt perspektiv och stärka arbetet med barn och ungas rättigheter och uppväxtvillkor för att motverka barnfattigdom.

Valdeltagandet minskade i Malmö, liksom på andra håll i landet, under de allmänna valen år 2022. Malmö stad ska arbeta med insatser för att stärka demokratin och tilliten till samhällets institutioner, med målet att öka valdeltagandet till Europaparlamentsvalet 2024 och de allmänna valen 2026.

Kultur och fritid har ett egenvärde, men har också en central roll i att skapa ett sammanhållet och mindre segregerat Malmö. Under kommande år ska Malmö stad fortsätta värna ett rikt, varierat och jämställt kultur- och fritidsliv i Malmö. Malmö stad ska verka för att kulturutövare och konstnärer fortsätter att ha en självklar plats i ett växande Malmö. Kommunen ska även verka för att öka barns och ungdomars möjlighet till fria, spontana och egenorganiserade fritidsaktiviteter. Färdigställandet av fotbollsplaner fortsätter enligt plan. Malmö Stadsteater lockar såväl vuxna som barn och unga besökare till teatern. Under 2023 öppnar ett renoverat och mer lättillgängligt Hipp upp portarna. Planeringen av en ny simanläggning i Malmö fortskrider med målet att öka simkunnigheten bland barn och unga.

Språk och läsförståelse är grundläggande för varje individs utveckling och deltagande i samhället. Biblioteken utgör en viktig demokratisk institution med avgörande roll för att stärka alla Malmöbors språk och makt. Till skillnad från många andra kommuner satsar Malmö stad på att rusta upp och bygga nya bibliotek i takt med att staden växer. Under 2023 invigs Rosengårds bibliotek och Hyllie bibliotek byggs.

Malmöborna har rötter i nästan hela världen. I en global värld är det en styrka. Men ambitionerna om ett öppet Malmö ställer också krav på att Malmöborna och de som är verksamma i staden aldrig accepterar hat, hot eller rasism. I ett polariserat samhällsklimat blir detta arbete allt viktigare. Därför stärks arbetet mot rasism och alla former av diskriminering, genom bland annat framtagandet av nya handlingsplaner mot islamofobi/antimuslimsk rasism och afrofobi i samverkan med civilsamhället. Samarbetet med Judiska församlingen i Malmö fortsätter, för att värna judiskt liv och motverka antisemitism. Stadens skolor prioriterar värdegrundsarbetet mot hedersnormer, sexism, alla former av rasism, homo-, bi- och transfobi samt diskriminering. Det påbörjade kunskapsbaserade samarbetet med Malmö universitet fortsätter för att stärka det antirasistiska arbetet i Malmö.

Äldre ska kunna leva ett aktivt och socialt liv i Malmö. De kommande åren väntas antalet äldre bli fler. Det ställer krav på kommunens äldreomsorgs verksamhet. Förbättrad kvalitet för individerna i äldreomsorgen går via fortsatta satsningar på personalen. Malmö stad ska fortsätta ta del av de möjligheter som staten erbjuder för att personalen ska kunna ta del av kompetenshögjande insatser.

Alla Malmöbor ska ha rätt att leva, inte bara överleva. LSS-lagstiftningen är en rättighetslagstiftning och tillgänglighet är en rättighet. Arbetet för att säkerställa alla Malmöbors rätt till goda levnadsvillkor och en tillgänglig stad, såväl fysiskt som digitalt, och oavsett funktionsvariation, fortsätter. Arbetet med att genomlysna förutsättningarna i funktionsstödsnämndens ekonomi fortsätter, i syfte att värna en långsiktigt positiv och rättssäker utveckling av verksamheten.

Äldre och Malmöbor med funktionsvariation som är berättigade till det ska kunna lita på att färdtjänsten levererar. Många upplever idag svårigheter, otillfredsställande leverans och språkförbristningar till följd av personal i beställningscentralerna är stationerade i andra länder och har bristande lokalkännedom. Under året påbörjas en översyn av Malmö stads färdtjänstregelverk och möjligheterna att skapa en färdtjänstcentral i egen eller regional regi utreds.

Malmö stad fortsätter att prioritera arbetet för att motverka social isolering, genom mötesplatserna för äldre och personer med funktionsvariation. Stadens offentliga rum och verksamheter fortsätter att tillgängliggöras. Genom välfärdsteknologi och digitalisering fortsätter kommunen att utveckla kvaliteten i omsorgsverksamheterna ytterligare.

SPRÅKET ÄR NYCKELN TILL ETT INKLUDERANDE MALMÖ

I Malmö talas nästan världens alla språk. I en global värld är det en styrka. Elever i Malmös skolor och i gymnasiet ges goda möjligheter att utveckla sitt modersmål, eftersom forskning visar att det ger goda förutsättningar att lära sig svenska såväl som andra ämnen.

Svenska språket utgör också nyckeln till integration samt etablering på arbetsmarknaden. Språkstödjande verksamhet på mötesplatser såsom språkcaféer eller öppna förskolor är ett viktigt komplement till ordinarie sfi-undervisning, inte minst för att utöka möjligheterna för föräldralediga att lära sig språket.

Malmö stads förskolor och skolor ska ha fokus på språkutveckling och på att stärka språkkunskaperna i svenska hos förskolepersonalen. Fortsatt arbete med att utveckla familjecentralerna, som riktar sig till såväl barn som föräldrar, bidrar till såväl barns som föräldrars språkutveckling.

BUDGETUPPDRAG

Kommunstyrelsen ges, tillsammans med berörda nämnder och bolag, i uppdrag att definiera och starta ett långsiktigt och strategiskt områdeslyft i Malmös socioekonomisk svaga delar, med ett särskilt fokus på barn och ungas uppväxtvillkor.

Tekniska nämnden ges, tillsammans med berörda nämnder, i uppdrag att genomföra en översyn av färdtjänstregelverket, samt utreda förutsättningarna för en beställningscentral för färdtjänst i egen eller regional regi.

Kommunstyrelsen ges, tillsammans med grundskolenämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden och kulturnämnden, i uppdrag att brett utreda formerna för stadens arbete mot rasism och för mänskliga rättigheter så att det utformas på ett sätt där staden ytterligare kan kraftsamla och förbättra samordningen på området.

INRIKTNING EN GOD ORGANISATION 2023:

Malmö stad ska vara landets bästa offentliga arbetsgivare. Vägen dit går genom en organisation som präglas av tillit till alla medarbetare och där trygga anställningar, en god arbetsmiljö fri från diskriminering, hot och våld samt möjligheten för män och kvinnor att delta i arbetslivet på lika villkor är självklarheter. Malmö stad ska ha en trygg arbetsmiljö för välfärdsarbetarna.

Ett nytt pensionsavtal gör att kommunens personal får högre och tryggare pensioner framöver. Det både stärker kommunens attraktivitet som arbetsgivare och bidrar till ökad jämställdhet.

Kommunsektorn står inför utmaningar framöver i takt med att färre behöver försörja fler på grund av den framtida demografiska utvecklingen. Hela kommunsverige behöver arbeta med åtgärder för att långsiktigt säkra välfärden. Under året sker ett utvecklingsarbete inom kommunens ekonomiska styrning med fokus på att pengarna ska hamna där de gör mest nytta för Malmöborna. Malmö stad ska tillhandahålla en god välfärd och samhällsservice för Malmöborna genom ett effektivt arbete i stadens organisation och bolag. Under året utreds beställar-/utförarorganisationens ändamålsenlighet i kommunen.

I många välfärdsyrken har mätning, kontroller och krav på dokumentation kommit att ta allt mer tid från grunduppdraget. Malmö stad ska verka för att minska välfärdspersonalens administrativa börda. Det ska råda stor restriktivitet vid införande av nya uppföljningsmått och dokumentationskrav som inte är lagstadgade. I stället ska styrningen präglas av tilltro till alla medarbetares yrkeskunnande och vilja att utveckla verksamheten.

Kompetensförsörjningen i välfärden är en nationell ödesfråga som kommer att kräva omfattande insatser från såväl staten som landets alla regioner och kommuner. Bristen på personal med rätt kvalifikationer är dock inte förbehållen välfärdsverksamheterna utan delas av i princip alla Malmö stads nämnder. I många fall handlar det om yrken med krav på gymnasial yrkesutbildning. Därför ska studie- och yrkesvägledning i grund- och gymnasieskolan fortsätta att stärkas, så att fler uppmärksammas på yrkesutbildningarnas möjligheter. Därtill ska kommunens arbetsmarknadsinsatser tydligare länkas samman med kompetensförsörjningsfrågorna.

Anställda i Malmö stad ska ges goda möjligheter att utvecklas i sin yrkesroll genom kompetensutveckling och utbildningsinsatser. Kommunen ska nyttja de statliga medel och satsningar som görs på området samt utveckla samarbetet med Malmö universitet och andra lärosäten i regionen. Fortsatta satsningar ska göras på att förbättra personalens kunskaper i svenska inom äldreomsorgen och förskolan, något som är centralt för verksamhetens kvalitet och likvärdighet.

En tillräcklig grundbemanning är nyckeln till en god arbetsmiljö med färre sjukskrivningar. Tillsvidareanställningar på heltid ska vara norm och särskilda visstidsanställningar användas restriktivt, inte bara i välfärden utan inom all kommunens verksamhet. Delade turer inom omsorgsverksamheterna ska successivt fasas ut.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden arbetar för att avskaffa minutscheman i hemtjänsten under mandatperioden, till förmån för en hållbar och tillitsbaserad styrningsmodell där medarbetarna tillsammans med brukaren ges ökade möjligheter att utforma omvårdnaden.

Det aktiva arbetet för ett öppet och fritt Malmö ska prägla även kommunen som arbetsgivare. Malmö stad ska vara en organisation fri från diskriminering. Kommunens medarbetare ska spegla Malmöbornas skilda bakgrunder och erfarenheter. Det gäller även på chefspositioner, där mycket återstår att göra. Därför fortsätter arbetet med att säkerställa en inkluderande och fördomsfri rekryteringsprocess för att nå ökad representation.

Kommunfullmäktige styr Malmö stads verksamheter och bolag genom fastslagna mål. Under året sker en översyn av befintliga mål med syfte att ta fram en ny målstyrning för Malmö stad under kommande år. Inom ramen för detta arbete identifieras också en mätmetod för att följa segregationens utveckling i Malmö.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING I MALMÖ STAD

Enligt 11 kap. 1 § kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. En god ekonomisk hushållning upprätthålls genom kommunfullmäktiges finansiella mål och mål för verksamheten samt genom nedanstående riktlinjer. Riktlinjerna reglerar styrningen av kommunens samtliga nämnder och helägda bolag men i olika omfattning.

FINANSIELLT MÅL

Malmö stad ska ha en hållbar ekonomisk utveckling. Målet är långsiktigt och avser att trygga en hållbar ekonomisk utveckling över tid. Hållbarheten i ekonomin mäts genom att följa tre indikatorer: årets resultat, räntebärande nettolån samt utvecklingen av finansnetto och avskrivningar. De tre indikatorerna mäts i relation till skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Att skuldnivån begränsas är en viktig förutsättning för en hållbar ekonomisk utveckling. En hög skuldsättning innebär att ett långsiktigt ekonomiskt åtagande överlämnas till nästföljande generation vilket begränsar dess möjligheter att forma den verksamhet som den generationen anser lämpligast. Investeringsnivån måste anpassas till det finansiella utrymmet. Det kan ske genom en prioritering mellan olika investeringsobjekt och en planering av när i tiden investeringar kan genomföras med hänsyn till de finansiella förutsättningarna.

Det finns också behov av att planera för årliga överskott i driftsbudgeten. Ett budgeterat överskott innebär en reserv för oförutsedda händelser och minskar risken för att underskott ska uppstå. Dessutom innebär ett överskott att delar av investeringarna kan finansieras utan en ökad skuldsättning och bidrar på så sätt till en hållbar ekonomisk utveckling.

Inriktningen för kommunfullmäktiges finansiella mål är att resultatet över tid ska uppgå till 1 % av skatter, generella statsbidrag och utjämning. I det finansiella målet ingår också att räntebärande nettolån inte ska överstiga 30 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning och att utvecklingen av finansiella kostnader och avskrivningar ska följas.

Utifrån nuvarande prognoser av den samhällsekonomiska utvecklingen så kommer det att saknas ett finansiellt utrymme i budgeten de närmsta åren. Malmö stad har de senaste åren redovisat överskott om 4-6 % per år i bokslutet och investeringar har kunnat finansieras utan ökad skuldsättning. Bedömningen är att den finansiella ställningen är så stark att det, för att mildra behovet av anpassningar, är möjligt att under planperioden inte budgetera överskott utan tvärtom använda resultatutjämningsreserven för att mildra behovet av besparingar 2023.

Resultatutjämningsreservens syfte är att utjämna konjunkturvariationer och förutsättningarna är uppfyllda för en möjlig disponering 2023. Budget 2023 innefattar en disponering av resultatutjämningsreserven om 500 mnkr.

I budget 2023 kompenseras nämnderna för pris- och löneökningar men åläggs även effektiviserings- och besparingskrav för att möta de ekonomiska förutsättningarna.

Målvärden för de tre indikatorerna 2023 är:

- Årets resultat ska uppgå till minst ett nollresultat.
- Räntebärande nettolån ska uppgå till högst 30 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- Relationen mellan finansnetto samt avskrivningar och skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ska följas.

Med årets resultat avses resultat inklusive ett eventuellt uttag av resultatutjämningsreserv.

BUDGETUPPDRAG

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och bolag, inventera vilka modeller för internt köp och sälj som tillämpas i Malmö stad samt utvärdera ändamålsenligheten av sådana styrmodeller för staden som helhet.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utifrån nuvarande modell för uppräknings- och kompensationsmodeller för pris och lön utreda om det finns möjligheter att göra förbättringar som resulterar i en mer ändamålsenlig styrning.

RIKTLINJER FÖR NÄMNDER OCH BOLAG

Kommunstyrelsens roll enligt kommunallagen är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över verksamheten i nämnder och bolag. Nämnder och bolagsstyrelser ska möjliggöra för kommunstyrelsen att utöva uppsiktsplikten.

Nämnder och helägda bolag ska utifrån kommunfullmäktiges budget årligen besluta om en budget för den egna verksamheten. Budgeten ska innehålla de kommunfullmäktigemål som nämnden/bolagsstyrelsen tilldelats samt plan för verksamheten och ekonomin. För nämnder som har fått ekonomiska ramar av kommunfullmäktige ska också anges hur dessa ramar ska användas under året. Nämnds- och bolagsbudget upprättas i enlighet med anvisningar från kommunstyrelsen.

Nämnder har rätt att inom sitt grunduppdrag ompröva verksamhet och besluta om ändrad inriktning eller omfattning av verksamhet som nämnden bedömer lämplig eller nödvändig. Om förändringen berör andra nämnder ska samråd med dessa ske före beslut. Ändringar som innebär avsteg från vad kommunfullmäktige uttryckt i årets budget ska beslutas av kommunfullmäktige.

RIKTLINJER FÖR PLANERING OCH UPPFÖLJNING AV KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Varje kommunfullmäktigemål är särskilt riktat till flera nämnder och helägda bolag, som ansvarar gemensamt för planering och genomförande av insatser i riktning mot målet. Respektive nämnd eller bolagsstyrelse ska i sin nämnds- eller bolagsbudget besluta om sitt eget bidrag till tilldelade kommunfullmäktigemål. Nämnder och helägda bolag ska två gånger om året – i samband med delårsrapport och årsanalys – göra en bedömning av utvecklingen i relation till önskat resultat för mandatperioden. Rapporteringen ska ske i enlighet med anvisningar från kommunstyrelsen och ska ligga till grund för kommunstyrelsens rapportering till kommunfullmäktige om utvecklingen i förhållande till kommunfullmäktigemålen. I slutet av mandatperioden ska nämnder och bolag göra en analys av det egna bidraget till måluppfyllelse. Revisorskollegiet och Malmö stadshus AB undantas från ansvar gällande planering och genomförande av kommunfullmäktigemålen. Revisorernas uppgift enligt kommunallagen är att bedöma om resultaten som rapporteras i delårsrapport och årsredovisning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat.

Malmö Stadshus AB är moderbolag för kommunens bolag och bedriver ingen egen operativ verksamhet. Därav har de ingen möjlighet att direkt påverka något av kommunfullmäktiges mål.

Inom de olika målområdena finns ett antal uppdrag riktade till vissa nämnder och styrelser. Dessa ska, om inte annat anges, genomföras så fort som möjligt under budgetåret och redovisas senast i samband med nämndens eller bolagets årsanalys.

BUDGETUPPDRAG

- Kommunstyrelsen, tillsammans med övriga nämnder och bolag, ges i uppdrag att göra en översyn av kommunfullmäktigemålen.

RIKTLINJER FÖR EKONOMI

Nämnders och bolags kontroll över sin ekonomi och deras förmåga att vidta korrigerande åtgärder är av central betydelse för att uppnå den av kommunfullmäktige planerade utvecklingen. Utgångspunkten är att nämnder och bolag, inom ramen för sitt uppdrag, ska bedriva en väl fungerande och effektiv verksamhet.

För att uppnå detta krävs bland annat att nämnder och bolag har en väl fungerande intern ekonomisk styrning. Nämnder ska därför upprätta interna riktlinjer för ekonomisk styrning. Dessa ska bland annat innefatta ansvars- och befogenhetsfördelning mellan nämnd och dess förvaltning samt andra nämndspecifika ekonomiska regelverk som krävs för att säkerställa nämndsansvaret. För bolagen regleras kraven på intern styrning genom ägardirektiven.

NÄMNDERNAS ANSVAR FÖR EKONOMISKA RAMAR

I den av kommunfullmäktige fastställda budgeten erhåller nämnden ekonomiska ramar genom ett eller flera kommunbidrag och en investeringsram för sin verksamhet. Dessa ramar är bindande för nämnden och får inte överskridas. Nämnderna har ansvar för att inom tilldelade ramar uppfylla de mål och den lagstiftning som gäller för verksamheten. Verksamheten ska bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar även om detta medför att de i budgeten angivna målen inte helt kan uppnås.

Nämnder ska i sin nämndsbudget årligen fördela tilldelade ekonomiska ramar till verksamheten. Fördelningen ska göras med utgångspunkten att driva en väl fungerande och effektiv verksamhet. Nämnden ska fördela de ekonomiska ramarna utifrån organisation, verksamhet eller på annat sätt som är relevant utifrån nämndens storlek, verksamhetens karaktär och dess behov av intern styrning.

Nämnden bör undvika detaljstyrning men ska ta beslut om hur de ekonomiska medlen fördelas till verksamheterna utifrån kommunfullmäktiges beslut.

Ändringar av tilldelade ekonomiska ramar beslutas av kommunfullmäktige. Det innebär att nämnder som har flera kommunbidrag inte får omfördela medel mellan dessa ramar.

BEFRIELSE FRÅN ANSVAR FÖR EKONOMISKT RESULTAT FÖR VISSA NÄMNDER

En nämnd kan vara befriad från resultatansvar för delar av sin verksamhet. Detta innebär att nämnden för dessa verksamheter inte är ansvarig för det ekonomiska resultat som uppkommer under året. Nämnden har dock ett ansvar att även inom dessa områden bedriva en väl fungerande och effektiv verksamhet och vidta nödvändiga åtgärder. För budgetåret 2023 gäller befrielse från resultatansvar för följande verksamheter:

- Teknisk nämnd - exploateringsverksamhet
- Teknisk nämnd - realisationsvinster fastigheter

- Teknisk nämnd - rivning, sanering och detaljplaner
- Teknisk nämnd (Hamnanläggningar) - rivning och sanering
- Servicenämnd - rivning, sanering och parkeringsköp
- Stadsbyggnadsnämnd - bostadsanpassningsbidrag

Jämfört med budget 2022 har ramen Arbetsmarknads- och socialnämnden - statsbidrag flykting avvecklats genom kommunfullmäktiges beslut 2022-09-01 §197 ”Riktlinjer för hantering av riktade statsbidrag och fördelning av statsbidragen som ryms inom intäktsbudgeten Statsbidrag flykting”.

Servicenämndens resultatram för rivning och sanering har, jämfört med budget 2022, utökats med parkeringsköp. Detta sker på grund av förändrad tillämpning av redovisningsprinciper som innebär att kostnader för parkeringsköp måste tas i resultatet i stället för som en del av ett investeringsprojekt.

UPPFÖLJNING FÖR NÄMNDER OCH HELÄGDA BOLAG UNDER ÅRET SAMT KONSEKVENSER FÖR KOMMANDE ÅR

Nämnder och helägda bolag ska rapportera till kommunstyrelsen om utveckling av ekonomin under året i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar.

Nämnder och helägda bolag har, utöver vad som anges i anvisningar från kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.

Nämnder och helägda bolag ska för egen del regelbundet följa utvecklingen i sin verksamhet och vidta korrigerande åtgärder efter behov.

I samband med kommunfullmäktiges behandling av kommunens årsredovisning ska kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige vilka justeringar av kommunbidrag och investeringsramar som bör göras för nämnderna nästföljande år med anledning av kommunens ekonomiska resultat.

NÄMNDERNAS INVESTERINGAR, FINANSIELL LEASING OCH LOKALFÖRHYRNING

Investeringar binder upp kommunens kapital vilket påverkar kommunens rörelsefrihet under en lång tid. Därför gäller särskilda riktlinjer för större investeringsobjekt. Detta gäller även finansiell leasing eller lokalförhyrning, vilket i vissa fall kan vara ett alternativ till att göra egna investeringar.

Nämnd ska planera och prioritera behovet av investeringar i relation till den investeringsram som beslutats för hela planeringsperioden. Ramen för budgetåret får inte överstigas utan beslut i kommunfullmäktige.

Före påbörjande av ett investeringsobjekt ska nämnd inhämta objektsgodkännande från kommunstyrelsen om totala utgiften för objektet överstiger 15 mnkr. Om totala utgiften för objektet överstiger 50 mnkr ska kommunfullmäktige lämna objektsgodkännande. Om investeringen är ett komponentutbyte krävs inget objektsgodkännande, men utgiften för komponentutbytet ska ingå i nämndens totala investeringsram. Uppföljning av de objekt som är beslutade av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige ska ske enligt anvisningar från kommunstyrelsen.

När investeringen gäller en lokalanskaffning är det lokalnyttjande nämnd som ansöker om godkännande, enligt rutiner i Policy för lokalförsörjning.

Vid extern förhyrning av lokal ska förhyrande nämnd inhämta kommunstyrelsens tillstånd om hyreskostnaden under kontraktstiden överstiger 15 mnkr. Om hyreskostnaden under kontraktstiden överstiger 50 mnkr ska kommunfullmäktige lämna tillstånd. Med extern förhyrning menas all förhyrning som inte sker från annan nämnd i kommunen.

Nämnd som vill finansiera köp av lös egendom med leasing ska i första hand göra så via Malmö leasing AB. Beslut om finansiering via leasing ska alltid föregås av övervägande mellan eget inköp och finansiell leasing, i samråd med stadskontorets ekonomiavdelning. Nämnd ska inhämta kommunstyrelsens tillstånd att finansiera köp av lös egendom med leasing om inköpsvärdet i leasingavtalet överstiger 15 mnkr.

RIKTLINJER FÖR RESULTATUTJÄMNINGSRESERV

Kommuner och regioner har, enligt kommunallagen 11 kap. 14 §, möjlighet att under vissa angivna förutsättningar reservera medel i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att kunna täcka underskott vid ett senare tillfälle. Syftet är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. Reserven är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna.

RESERVERING AV MEDEL TILL RUR

Reservering till en resultatutjämningsreserv får enligt kommunallagen göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 % av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

UTTAG AV MEDEL FRÅN RUR

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Härutöver gäller för Malmö stad:

Uttag från resultatutjämningsreserven kan endast ske för att täcka underskott (d.v.s. när årets resultat efter balanskravsjustering är negativt) som uppstår genom en lägre skatteunderlagsökning till följd av en lågkonjunktur¹.

Storleken på disponeringen får maximalt uppgå till motsvarande dubbla värdet som skatteunderlagsutvecklingen understiger det tioåriga genomsnittet.

Den del av uttaget som överstiger värdet av den lägre skatteunderlagsutvecklingen ska endast avse finansiering av kostnader för effektivisering och omställning.

TILLFÄLLIGT UNDANTAG AVSEENDE UTTAG AV MEDEL FRÅN RUR I BUDGET 2023

Under budgetår 2023 gäller ett tillfälligt undantag från riktlinjerna ovan avseende uttag av medel från RUR. Detta för att mildra behovet av för omfattande kostnadsminskningar under innevarande budgetår. Storleken på disponeringen under år 2023 får uppgå till 500 mnkr.

¹ Vid bedömningen av konjunkturens effekt på skatteunderlaget kan budgetårets ökning av skatteunderlaget i riket jämfört med den genomsnittliga ökningen under de tio föregående åren användas som ett riktvärde. Källa: Sveriges kommuner och regioner, 2020, RUR och God ekonomisk hushållning.

RESULTATUTJÄMNINGSRESERVENS STORLEK

Resultatutjämningsreserven får högst uppgå till 30 procent av summan av skatteintäkterna, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR, RAMAR OCH EKONOMISK ANALYS

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

UTVECKLING AV KOMMUNERNAS EKONOMI

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har i oktober 2022 gjort följande bedömning av kommunernas ekonomiska förutsättningar de kommande åren (Sveriges Kommuner och Regioner MakroNytt 3 2022):

”Utfallen för svensk inflation har nyligen varit överraskande höga. Den oväntat höga inflationen har definitivt lyft inflationsutsikterna på kort sikt, men i hög grad även för de kommande 12 månaderna. Samtidigt har en mycket brant ränteuppgång syns de senaste månaderna, huvudsakligen drivet av centralbankernas höjda styrräntor. Pris- och ränteuppgångarna blir därmed större än vad vi räknat med i tidigare prognoser. Frågan är inte längre ”om” Sverige går mot en lågkonjunktur utan ”hur snart” vi når dit, samt hur djup den blir. SKR:s prognos är att svensk BNP faller nästa år. Detta medför att den postpandemiska återhämtningen för arbetsmarknaden bryts. Antalet sysselsatta kommer att minska och arbetslösheten beräknas ligga på knappt 8,5 procent 2023–2024. I vår framskrivning räknar vi med att BNP- och timtillväxten repar sig under 2024, men att konjunkturen stärks mer påtagligt först 2025. Mycket svag konjunkturutveckling antas medföra sjunkande räntor redan nästa år. Trots detta kommer ränteläget då att vara betydligt högre än de senaste åren. Den långa eran av oerhört låga räntor är över. På samma sätt kommer konsumentpriserna totalt sett – efter rekordsnabba ökningar 2021–2023 – heller inte falla tillbaka. Trots att vi räknar med att inflationen sjunker snabbt under nästa år lär högre priser på många varor och tjänster bli bestående. En hög nominellt tillväxt för det kommunala skatteunderlaget 2022–2025 urholkas av stora prisuppgångar, varför ökningen reellt sett blir svag under perioden. Nästa år sjunker skatteunderlaget kraftigt i reala termer.”

”Den lägre globala efterfrågan påverkar svensk ekonomi negativt, framför allt via exporten samt investeringar i industrisektorn. Vi ser även att företagen drar ner sina lager i närtid, vilket dämpar BNP-tillväxten 2023. Det blir minskade reala disponibla inkomster för hushållen redan i år. Detta följer av det högre ränteläget samt den höga inflationen”

”Konjunkturedgången kommer tydligt att märkas på att investeringarna minskar. Det beror dels på en lägre efterfrågan, dels på de högre räntorna tillsammans med den finansiella acceleratoren. Inte minst bostadsinvesteringar samt bygg- och anläggningsinvesteringar minskar kraftigt under 2023. Som andel av BNP faller dessa fram till 2025 som en följd av högre räntor och mer ansträngda finansieringsvillkor.”

”Konjunkturen bromsar nu in, vilket kommer sätta avtryck i sysselsättningen. Under 2023 faller sysselsättningen alla kvartal och likaså gör antalet arbetade timmar. På kort sikt är det främst medelarbetstiden som faller. Lönesumman ökade mellan 2010 och 2021 med 4 procent i genomsnitt. I år är ökningen hela 5,9 procent och nästa år minskar den till 3,2 procent. Anledningen till att lönesumman inte faller mer beror på att företagen väljer att behålla personal i de sektorer där arbetskraftsbristen är stor. En faktor som lyfter nivån på skatteunderlaget under hela prognosen är de höjda garantipensionerna. Dels genom beslutet att höja pensionsnivån från augusti 2022 och dels genom en hög inflation 2022 och 2023. Detta resulterar i högre prisbasbelopp 2023 och 2024 som garantipensionerna är kopplade till. I reala termer växer skatteunderlaget med 0,9 procent per år 2022–2025, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent.”

”Sammantaget för perioden beräknas skatteunderlaget inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare: de i arbetsför ålder behöver försörja allt fler (yngre och äldre). Särskilt de ökade behoven av omsorg och vård av äldre förutsätter allt större resurser.”

Sveriges Kommuner och Regioner gör i prognosen bedömningen att timlöneökningar enligt konjunkturlönestatistiken kan förväntas uppgå till 3,2 % för 2023 och ökningen av konsumentprisindex till 7,1 %. Den viktade sammanvägningen av dessa två faktorer ger ett index på 4,4 %. SKR:s prognoser över timlöner och KPI under de kommande åren framgår av tabellen nedan.

Utveckling av timlön och KPI (SKR oktober 2022)

Årlig procentuell förändring

	2021	2022	2023	2024	2025
Timlön, konjunkturlönestatistik	2,6%	2,9%	3,2%	3,3%	3,4%
KPI, konsumentprisindex	2,2%	8,3%	7,1%	1,1%	1,4%

BEFOLKNINGEN

Antalet invånare i Malmö uppgick vid årsskiftet 2021/2022 till 351 749. Malmös befolkning förväntas framöver växa något mer än under de senaste två pandemiåren. Enligt Malmö stads senaste befolkningsprognos som godkändes av kommunstyrelsen 2022-05-04, beräknas antalet invånare i Malmö öka med cirka 4 100 (1,2 %) under år 2022 och med 4 000 under budgetåret 2023. I slutet av planperioden, år 2025, förväntas befolkningen uppgå till 367 930. Situationen i Ukraina antas inte få några större konsekvenser för befolkningsprognosen. Detta eftersom de som får uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet inte folkbokförs och därmed inte heller ingår i befolkningsstatistiken. Efter att massflyktsdirektivet går ut, senast våren 2025, ökar osäkerheten i prognosen.

Tabellen nedan visar den befolkning som budget 2023 baserats på samt en jämförelse med föregående års budget. Budgeten för respektive år har beräknats utifrån den befolkningsprognos som tagits fram under våren året före budgetåret. Det budgeterade antalet invånare beräknas som ett genomsnitt av det prognostiserade antalet invånare vid det årets början och dess slut.

Jämfört med föregående års budget förväntas den procentuella ökningen vara störst inom åldersgrupper som efterfrågar gymnasieverksamhet och äldreomsorg. Ökningen är 4,5 % i åldersgruppen 16–19 år och 2,3 % i åldersgruppen 80 år eller äldre. Antalet barn i förskoleålder, 1–5 år, förväntas i stället minska med 2,2 %.

Antal invånare, budget

	2023	2022	Förändring
0 år	4 788	5 126	-338
1-5 år	22 049	22 539	-490
6-15 år	41 787	41 549	238
16-19 år	14 411	13 790	621
20-64 år	220 571	216 940	3 631
65-79 år	39 732	39 449	283
80-w år	14 522	14 197	325
Totalt	357 860	353 590	4 270

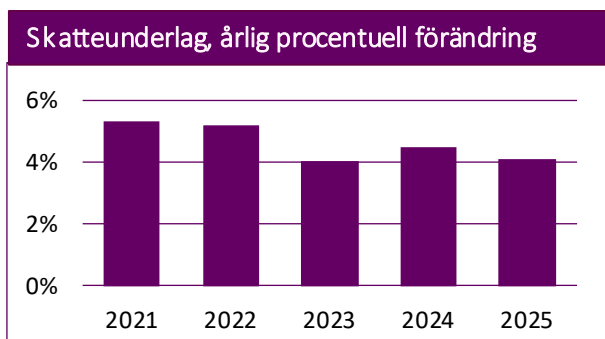

SKATTEINTÄKTER OCH GENERELLA STATSBI DRAG

Intäkterna från skatter och generella bidrag för år 2023 och planperioden har baserats på Sveriges Kommuner och Regioners prognos från oktober 2022.

Skatteunderlaget växer snabbt i nominella termer under perioden 2022–2025, i genomsnitt med 4,5 procent respektive 4,4 procent per år för den faktiska respektive underliggande utvecklingen. Lönesumman ökade mellan 2010 och 2021 med 4 procent i genomsnitt. År 2022 är ökningen 5,9 procent och nästa år är den 3,2 procent. Att företag väljer att behålla personal i de sektorer där arbetskraftsbristen är stor motverkar en än svagare ökning av lönesumman år 2023. En faktor som lyfter skatteunderlagsnivån hela prognosen är de höjda garantipensionerna, dels genom beslutet att höja pensionsnivån från augusti 2022 och dels genom en hög inflation 2022 och 2023.

I reala termer växer skatteunderlaget med 0,9 procent per år 2022–2025, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent. Den höga prisuppgången i kommunsektorn beror dels på högre insatspriser och dels på ökade pensionskostnader. Pensionskostnadens ökning har två förklaringar. Det nya avtalet AKAP-KR är något dyrare än tidigare avtal, men till största del beror ökningen på en ny värdering av sektorns pensions-skuld.

Skatteintäkterna är beräknade utifrån en oförändrad utdebitering med 21,24 %. En förändring av utdebiteringen med 1 procentenhet förändrar skatteintäkterna med cirka 810 mnkr.

Om skatteunderlaget (för riket) förändras med 1 procentenhet påverkas intäkterna med ca 190 mnkr.

Intäkterna har beräknats utifrån befolkningsprognosen från våren 2022. Om befolkningen förändras med 500 personer påverkas intäkterna med cirka 55 mnkr.

DISPONERING UR RESULTATUTJÄMNINGSRESERV 2023

År 2023 budgeteras 500 mnkr att disponeras ur resultatutjämningsreserven. Den prognostiserade ökningen av skatteunderlaget år 2023 ligger 1,2 procentenheter lägre än genomsnittet för de tio föregående åren.

Enligt kommunens regler för hantering av resultatutjämningsreserven kan reserven disponeras under 2023 för att utjämna lägre intäkter till följd av lågkonjunktur. Beroende på det slutliga utfallet av skatteunderlaget fram till bokslutet för 2023 kan beloppet komma att justeras.

De följande åren i planen utvecklas skatteunderlaget så att för år 2024 är ingen disponering möjlig men för år 2025 kan det åter vara möjligt med disponering ur resultatutjämningsreserven.

BUDGET 2023 MED PLAN FÖR ÅREN 2024–2025

SKATTEINTÄKTER OCH GENERELLA STATSBI DRAG

Skatteintäkter och generella statsbidrag har budgeterats utifrån SKR:s prognos från oktober 2022. I beräkningarna används Malmö stads befolkningsprognos beslutad under våren 2022. Därtill har cirka 27 mnkr i statsbidrag budgeterats avseende *utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden* samt *tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina*.

UTRYMME FÖR KOSTNADSÖKNINGAR

Jämfört med budget 2022 har nämndernas ramar räknats upp för ökade kostnader med 4,4 %.

Nämnderna har därutöver ålagts ett krav på besparingar och effektiviseringar. Störst är kravet för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunstyrelsens anslag till förfogande samt tekniska nämnden där anpassningarna ska uppgå till 5,6%. För valnämnden, miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden uppgår kravet på anpassningar till 3,1%. För övriga nämnder uppgår anpassningskravet till 1,6%. Revisorskollegiet omfattas inte av kravet på anpassning och besparing.

DEMOGRAFI

För de nämnder där det finns ett direkt samband mellan befolkningsutveckling och resursåtgång har en demografieffekt beräknats. Beräkningarna utgår från den befolkningsprognos som tagits fram under våren 2022. (Demografiberäkningarna görs enligt en schabloniserad modell med faktorer som inte är påverkbara för en enskild nämnd. Beräkningsmodellen utgår från att verksamheten för nya invånare drivs med samma ambitions- och kostnadsnivå som den befintliga verksamheten.)

Ramjustering till följd av den demografiska effekten sker i första hand för nämnder som i huvudsak driver en för kommunen obligatorisk verksamhet men har beräknats även för delar av kultur- och fritidsverksamheten.

Budgeten innehåller medel för demografieffekt om totalt 223 mnkr. Ramjustering har skett för respektive nämnd förutom för tekniska nämnden där medel finns under kommunstyrelsens anslag till förfogande för avrop av nämnden.

BOLAG OCH KOMMUNALFÖRBUND

Den totala ramen för bolag och kommunalförbund har schablonmässigt räknats upp för pris- och löneökningar. Den faktiska uppräkningsen fastställs slutligen i kommunstyrelsens nämndsbudget för 2023 och är i flera fall beroende av uppräkningsen utifrån olika avtal.

I budgeten ingår på samma sätt som i budget 2022 en förväntad effekt inom Malmö Stadshus AB, där bolag som visar överskott balanserar underskott i andra bolag inom bolagskoncernen.

RÄNTOR OCH UTDELNINGAR

Finansiella intäkter och kostnader bygger på prognosen från *Delårsrapport 2022* med hänsyn taget till budgeterade investeringsnivåer, försäljning och budgeterat resultat. Nettoeffekten av räntor är beräknat utifrån en höjd internränta från 1,25 % till 2,5%. I de finansiella intäkterna ingår utdelning Malmö Stadshus AB med 130 mnkr. I budgeten ingår inte någon ny förväntad utdelning från MKB.

GEMENSAMMA ANLÄGGNINGAR

Från och med budgetår 2023 omfattar anslaget även kostnader för lokalutredningsmedel som inte kan bokföras på enskilda investeringsprojekt och som uppkommer under fördjupningsskedet i lokalbeslutsprocessen.

REVISORSKOLLEGIET

I kommunallagen framgår att det är kommunfullmäktiges presidium som ska bereda förslaget till budget för revisorskollegiet. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2023 för revisorskollegiet som bereds av kommunfullmäktiges presidium. Kommunstyrelsen tar dock inte för egen del ställning till budgetramen för revisorskollegiet.

ANTAGANDEN OCH TEKNISKA JUSTERINGAR

Tilläggsbudget under 2022 som inte avser stadigvarande verksamhet ingår inte i beräkningsunderlaget. Valnämndens kommunbidrag har justerats med – 10,7 mnkr för valår 2022.

I nämndernas ekonomiska ramar ingår eventuella helårseffekter av beslut om justerade budgetramar under 2022. I budget 2023 avser detta ökat kommunbidrag för LSS-utbyggnad som tilldelats **funktionsstödsnämnden** samt ökat kommunbidrag för driftkonsekvenser för aktiverade investeringar som tilldelats **tekniska nämnden**.

Servicenämndens resultatkrav har tillfälligt under 2023 sänkts med 10 mnkr i väntan på införande av ny internhyresmodell.

Tekniska nämnden och **servicenämnden** har tilldelats utökat kommunbidrag för driftskostnader som uppstår till följd av komponentavskrivningar om 12,2 mnkr. Effekten av den höjda räntenivån samt effekten av annuitetsberäknad hyra har inneburit ett minskat avkastningskrav på servicenämnden om 61 mnkr.

Tekniska nämndens och **servicenämndens** ramar för rivning, sanering och detaljplaner har totalt justerats med - 71 mnkr.

Tekniska nämndens ram för exploateringsverksamhet, vilken är en intäktsram, har justerats med - 95 mnkr.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens och **funktionsstödsnämndens** kommunbidrag 2023 har justerats med 18,6 mnkr respektive 1 mnkr avseende statsbidraget utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden.

Jämfört med budget 2022 har intäktsramen Arbetsmarknads- och socialnämnden – statsbidrag flyktning avvecklats genom kommunfullmäktiges beslut 2022-09-01 §197 ”Riktlinjer för hantering av riktade statsbidrag och fördelning av statsbidragen som ryms inom intäktsbudgeten Statsbidrag flyktning”. Detta har inneburit en justering av kommunbidraget om totalt – 50 mnkr för berörda nämnder; **överförmyndarnämnden** -0,1 mnkr, **gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden** -31,2 mnkr, **grundskolenämnden** -5,9 mnkr, **förskolenämnden** -1,5 mnkr samt **arbetsmarknads- och socialnämnden** -11,3 mnkr.

En **höjning av PO-pålägget** i enlighet med uppgifter från SKR innebär att verksamheternas kostnader för 2023 beräknas öka med sammanlagt cirka 530 mnkr. Nämndernas kommunbidrag justeras därmed för att anpassas till de ökade kostnaderna.

En **höjning av internräntan** innebär att verksamheternas kostnader för 2023 beräknas öka med sammanlagt cirka 135 mnkr. Nämndernas kommunbidrag justeras därmed för att anpassas till de ökade kostnaderna.

Pensionskostnader och personalomkostnader har beräknats utifrån KPA:s senaste prognos (augusti 2022).

ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR

Revisorskollegiets ram förstärks med 120 tkr till följd av valår 2022 och därmed dubbla förtroendevalda revisorer under perioden januari till april 2023.

Valnämndens ram förstärks med 1,6 mnkr avseende medel för förberedelser inför EU-val 2024 samt medel till ny lagerlokal.

Kommunstyrelsens anslag till förfogande förstärks avseende medel för finansiering av solceller och för finansiering av Malmö stads värdskap för Forum Jämställdhet 2023. Anslaget förstärks även med medel avseende generellt statsbidrag tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina.

Servicenämndens ram har justerats med +7 mnkr avseende medel för IT-säkerhet samt med en besparing om -2,5 mnkr.

Servicenämndens ram för rivning, sanering och parkeringsköp förstärks med 6 mnkr avseende kostnader för parkeringsköp.

Funktionsstödsnämndens ram förstärks 9,9 mnkr avseende medel för LSS-utbyggnad.

Men anledning av det ekonomiska läget kommer de förtroendevaldas arvoden inte att justeras upp enligt gällande arvodesprinciper för 2023.

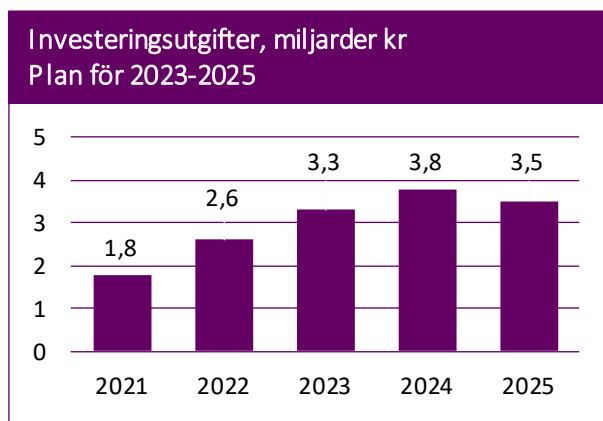
INVESTERINGSVERKSAMHET

Investeringar genomförs av nästan alla Malmö stads nämnder. De två nämnder med högst investeringsvolym är servicenämnden och tekniska nämnden. Servicenämnden genomför investeringar framför allt i byggnader för samhällsservice såsom skolor, förskolor, boenden samt lokaler för fritids- och kulturverksamhet. Tekniska nämnden genomför investeringar framför allt avseende exploatering och utbyggnad av staden. Övriga nämnder investerar i utrustning.

INVESTERINGSNIVÅ

Malmö stads nämnder har i sina budgetskrivelser för år 2023 angett investeringsbehov för åren 2023–2028. Servicenämnden och tekniska nämnden har även lämnat uppdaterade investeringsäskanden i sina respektive delårsrapporter.

Tabell nedan visar investeringsäskande för budgetåret 2023 samt för planåren 2024 och 2025.

Inkomster i form av investeringsbidrag beräknas till 134 mnkr och omfattar främst inkomster för Storstadpaketet. Under perioden planeras inga försäljningar av anläggningstillgångar.

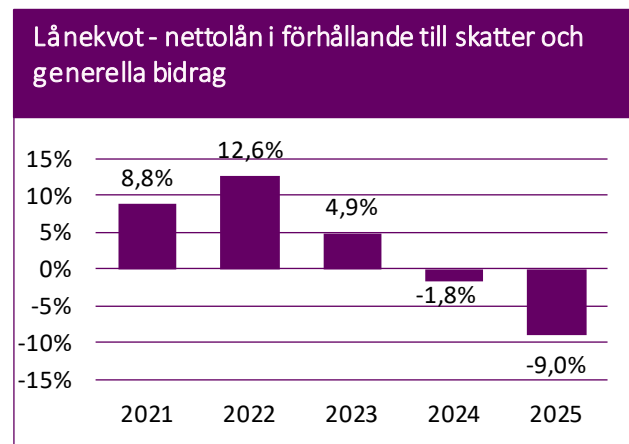
EKONOMISK ANALYS

RESULTATUTVECKLING

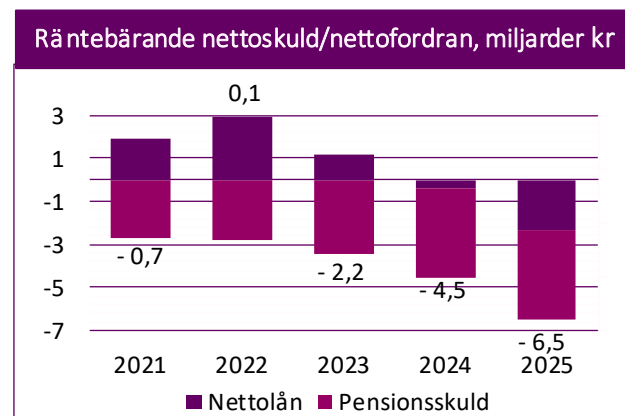
För 2023–2025 budgeteras ett nollresultat. Med årets resultat 2023 avses resultat inklusive ett eventuellt uttag av resultatutjämningsreserv.

LÅNEKVOT OCH RÄNTEBÄRANDE NETTOSKULD/NETTOFORDRAN

Räntebärande nettolån ska enligt det finansiella målet uppgå till högst 30 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsår 2023. Utifrån de planerade resultat- och investeringsnivåerna bedöms lånekvoten understiga 30 % under hela planperioden.

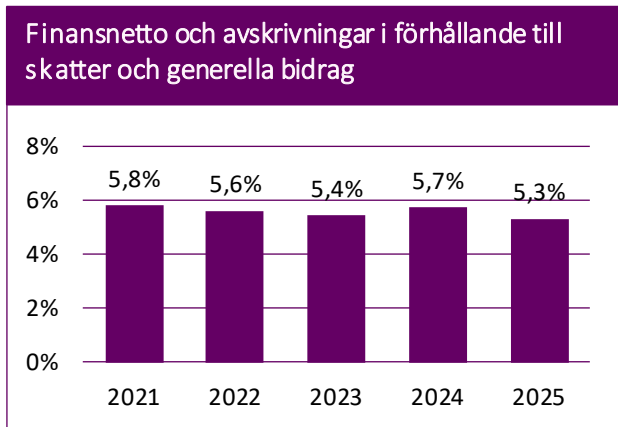

Vid ingången av 2023 beräknas kommunen ha en räntebärande nettofordran om cirka 90 miljoner kronor om pensionsskulden inkluderas. Under 2023 beräknas en nettoskuld uppgående till cirka 2,2 miljarder. Under de två kommande åren ökar skulden med cirka 2,3 miljarder kronor respektive cirka 1,9 miljarder kronor. Utvecklingen förklaras av fortsatt höga investeringsnivåer samt för åren 2023 och 2024 av en hög pensionsavsättning.

FINANSNETTO OCH AVSKRIVNINGAR

Relationen mellan finansnetto samt avskrivningar och skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ska följas. Under perioden 2023–2025 beräknas andelen kostnader för kapitalanvändning vara relativt oförändrad på cirka 5,5%.

FINANSIELLA RAPPORTER

DRIFTBUDGET

Tusentals kronor						
	BAS	Index	Demografi	Effektivisering	Övrigt	KB 2023
Kommunfullmäktige	26 581	4,4%	1 161	-5,6%	-1 542	26 200
Revisorskollegiet *)	13 683	4,4%	584		120	14 387
Valnämnd	3 191	4,4%	136	-3,1%	-100	4 827
Överförmyndarnämnd	33 265	4,4%	1 446	-1,6%	-549	34 162
Kommunstyrelse	473 333	4,4%	20 401	-5,6%	-27 107	466 627
KS anslag till förfogande	165 724	4,4%	7 293	34 800	-11 638	206 850
Servicenämnd	-33 629	4,4%	11 456		4 500	-17 673
Rivning, sanering och parkeringsköp	20 000				6 000	26 000
Teknisk nämnd	1 095 581	4,4%	42 675	-5,6%	-56 704	1 081 552
Exploateringsverksamhet	-260 000					-260 000
Rivning, sanering och detaljplaner	5 000					5 000
Hamnanläggningar	-17 762					-17 762
Hamnanläggningar - rivning och sanering	3 000					3 000
Miljönämnd	80 817	4,4%	3 378	-3,1%	-2 485	81 710
Stadsbyggnadsnämnd	106 216	4,4%	4 439	-3,1%	-3 265	107 390
Bostadsanpassningsbidrag	26 870	4,4%	1 182			28 052
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	1 957 122	4,4%	84 568	66 600	-64 268	2 044 022
Grundskolenämnd	5 461 206	4,4%	234 139	33 300	-89 420	5 639 225
Förskolenämnd	3 069 468	4,4%	131 784	-65 100	-48 988	3 087 164
Kulturnämnd	557 111	4,4%	23 942	4 100	-9 155	575 998
Fritidsnämnd	618 227	4,4%	26 805	6 979	-10 288	641 723
Hälsa- vård och omsorgsnämnd	3 455 766	4,4%	147 855	47 034	-56 884	3 593 771
Funktionsstödsnämnd	2 294 990	4,4%	98 476	15 078	-37 626	2 380 818
Arbetsmarknads- och socialnämnd	3 828 752	4,4%	165 369	79 729	-64 056	4 009 794
SUMMA NÄMNDERNA	22 984 512		1 007 089	222 520	-484 075	23 762 837
Skatter och generella statsbidrag	-23 523 366					-23 523 366
Personalförsäkr/pensioner	391 019					391 019
Bolag/kommunalförbund	238 822		15 377			254 199
Räntor och utdelningar	-409 494				5 000	-404 494
Gemensamma anläggningar och övrigt	9 442				10 363	19 805
SUMMA KOMMUNEN	-309 066		1 022 466	222 520	-484 075	500 000

*) Budgetramen till revisorskollegiet beslutas av kommunfullmäktige utifrån förslag från KF:s presidium

INVESTERINGSPLAN

Tusentals kronor

	BUDGET 2023	PLAN 2024	PLAN 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	PLAN 2028	TOTALT 2023-2028
UTGIFTER							
Kommunfullmäktige	1 500	900	900	900	900	900	6 000
Kommunstyrelse	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	9 000
Teknisk nämnd	852 000	834 000	829 000	802 000	760 000	754 000	4 831 000
Teknisk nämnd Storstadspaketet för Malmö	359 000	411 000	467 000	534 000	574 000	403 000	2 748 000
Teknisk nämnd Hamnanläggningar	55 000	347 000	332 000	30 000	30 000	35 000	829 000
Miljönämnd	1 200	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	6 200
Stadsbyggnadsnämnd	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350	1 350	8 100
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	15 000	45 000	25 000	15 000	15 000	15 000	130 000
Grundskolenämnd	58 500	58 500	58 500	58 500	58 500	58 500	351 000
Förskolenämnd	35 000	35 000	35 000	32 000	37 000	39 000	213 000
Kulturnämnd	37 500	43 500	39 000	26 500	26 500	27 000	200 000
Fritidsnämnd	5 600	6 500	7 000	7 000	7 000	7 000	40 100
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnd	30 000	30 000	30 000	40 000	30 000	40 000	200 000
Funktionsstödsnämnd	18 000	20 000	15 000	15 000	15 000	15 000	98 000
Arbetsmarknads- och socialnämnd	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	48 000
Servicenämnd	1 800 000	1 920 000	1 620 000	1 720 000	1 770 000	1 770 000	10 600 000
SUMMA	3 279 150	3 763 250	3 470 250	3 292 750	3 335 750	3 176 250	20 317 400
INKOMSTER (teknisk nämnd)							
Inkomster mobilitet	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	12 000
Storstadspaketet för Malmö stad	132 000	138 000	155 000	177 000	173 000	161 000	936 000
SUMMA	134 000	140 000	157 000	179 000	175 000	163 000	948 000

RESULTATRÄKNING

Miljoner kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	5 639	5 502	4 652	4 666	4 785
Verksamhetens kostnader	-24 893	-25 641	-27 404	-27 765	-28 782
Avskrivningar	-1 268	-1 314	-1 276	-1 307	-1 321
Verksamhetens nettokostnader	-20 522	-21 453	-24 028	-24 406	-25 318
Skatteintäkter	15 273	16 502	17 228	18 011	18 754
Generella statsbidrag och utjämning	6 669	6 537	6 296	6 476	6 583
Verksamhetens resultat	1 420	1 586	-504	81	19
Finansiella intäkter	138	180	495	634	819
Finansiella kostnader	-137	-149	-491	-715	-838
Resultat efter finansiella poster	1 421	1 617	-500	0	0
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Årets resultat	1 421	1 617	-500	0	0
Disposition ur resultatutjämningsreserv			-500		
Resultat efter balanskravsjustering	876	887			

BALANSRÄKNING

Miljoner kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Tillgångar					
Materiella & immateriella anläggningstillgångar	24 634	25 461	27 434	29 860	31 969
Finansiella anläggningstillgångar	14 672	16 063	17 899	19 698	22 726
Anläggningstillgångar	39 306	41 524	45 333	49 558	54 695
Bidrag till statlig infrastruktur	71	71	71	71	71
Omsättningstillgångar	4 605	3 854	3 854	3 854	3 854
Summa Tillgångar	43 982	45 449	49 258	53 483	58 620
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Årets resultat	1 421	1 617	-500	0	0
Resultatutjämningsreserv	4 781	4 781	4 781	4 781	4 781
Övrigt eget kapital	14 638	16 059	17 676	17 176	17 176
Eget kapital	20 840	22 457	21 957	21 957	21 957
Pensionsavsättning	2 668	2 803	3 391	4 102	4 202
Andra avsättningar	162	162	162	162	162
Avsättningar	2 830	2 965	3 553	4 264	4 364
Långfristiga skulder	15 651	15 368	19 089	22 603	27 640
Kortfristiga skulder	4 661	4 659	4 659	4 659	4 659
Skulder	20 312	20 027	23 748	27 262	32 299
Summa Eget kapital, Avsättningar och Skulder	43 982	45 449	49 258	53 483	58 620
<i>Pensionsförmåner intjänade före 1998</i>	<i>-4 755</i>	<i>-4 548</i>	<i>-4 621</i>	<i>-4 577</i>	<i>-4 416</i>

FINANSIERINGSANALYS

Miljoner kronor					
	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Årets resultat	1 421	1 617	-500	0	0
Avskrivningar	1 268	1 314	1 276	1 307	1 321
Pensionsavsättning	330	135	588	711	100
Andra avsättningar	-88	0	0	0	0
Ej likviditetspåverkande poster	-987	-1 153	-260	-230	-305
Medel från verksamheten	1 944	1 913	1 104	1 788	1 116
Minskn/ökn övr. långfristiga fordr.	0	0	0	0	0
Minskn/ökn förråd m.m.	-3	0	0	0	0
Försäljn/inköp exploateringsmark	468	430	260	230	305
Minskn/ökn övriga kortfrist. fordr.	-186	0	0	0	0
Minskn/ökning förutbetalda investeringsbidrag	24	44	134	140	157
Ökn/minskn övriga kortfristiga skulder	-149	193	0	0	0
Kassaflöde löpande verksamhet	154	667	394	370	462
Kassaflöde investeringsverksamhet	-1 203	-1 418	-3 249	-3 733	-3 430
Räntebärande fordringar	-1 094	-1 191	-1 836	-1 799	-3 028
Räntebärande lån	173	-522	3 587	3 374	4 880
Kassaflöde finansieringsverksamheten	-921	-1 713	1 751	1 575	1 852
KASSAFLÖDE	-26	-551	0	0	0

